

Studio
MBO

lespakket

Over Studio MBO

Studio MBO is een gratis kant-en-klaar lespakket rondom journalistiek voor de vakken Burgerschap en Nederlands op het mbo. Studenten gaan actief aan de slag met het maken van hun eigen nieuwsverhaal in podcast, video of minimagazine. Je kan kiezen voor een volledig pakket met drie lessen, zoals in dit document. Daarnaast is er ook een workshopvariant van eenmalig twee uur.

De les(sen) liever uit handen geven aan gastdocenten die veel ervaring hebben met journalistiek? Neem dan contact op via info@studiombo.com. Meer informatie vind je op [deze webpagina](#).

Leerdoelen

Na dit traject heeft de student:

- Kennis van wat journalistiek is en wat het hen kan brengen
- Hier een attitude over ontwikkeld en kan de student onderscheid maken tussen feit en meningen
- Meer handvatten voor gespreksvoering en interviewtechnieken
- Vaardigheden om een nieuwsverhaal te formuleren en produceren
- Vaardigheden om te presenteren en samen te werken

Thema

- Nieuws en informatie verwerken
- Betrouwbare informatie vinden
- Omgaan met media

Competenties

Voor mediawijsheid

Informatie vinden
Media doorgronden

Voor burgerschap

Dit lespakket sluit aan op alle thema's:

- Verschil en gelijkwaardigheid
- Individueel en groep
- Macht en besluitvorming
- Maatschappelijke visie en maatschappelijke vraagstukken

Overkoepelend

- Kritische denkvaardigheden
- Digitaal burgerschap
- Mening vormen

Inhoud per les

Les 1 - Wat is nieuws?

Studenten leren de basisvaardigheden van de journalistiek en waarom dit voor hen belangrijk is. Ze houden een redactievergadering om onderwerpen voor eigen nieuwsverhalen te kiezen en bedenken wie ze daarover willen interviewen.

Les 2 - Jij bent de journalist

Studenten leren de kunst van het interviewen en gaan hun eigen interview verder voorbereiden. Ze leren hoe ze de juiste vragen stellen en bedenken welke vragen voor hun verhaal relevant zijn. Daarna gaan ze het interview ook echt uitvoeren.

Les 3 - Zelf media maken

Studenten gaan aan de slag met het afmaken van hun nieuwsverhaal. Ze verwerken hun interview in het minimagazine en schrijven een intro bij hun podcast of video. Daarna is het tijd voor de uitzending: samen bekijken we wat iedereen gemaakt heeft.

Over deze les

Tijdsduur: 60 minuten

Mbo-niveau: 2 | 3 | 4

In te zetten bij: Burgerschap | Nederlands | Mediawijsheid

Benodigheden: Presentatie, timer, werkboek, gekozen onderwerpen voor opdracht 1

Te leveren product: Een opzet voor een eigen nieuwsonderwerp

Leerdoelen

De student kan:

- Uitleggen wat nieuws is en wat niet
- Onderscheid maken tussen feiten en meningen
- Reflecteren op hoe nieuws tot stand komt en waarom bepaalde verhalen wel of niet in de media verschijnen
- Een eigen nieuwsonderwerp verzinnen

Beginsituatie: inleiding

Deze les is onderdeel van het lespakket 'Studio MBO'. Dit pakket bestaat uit drie lessen waarin studenten aan de slag gaan met het maken van hun eigen video, podcast of magazine. Dit is les 1.

De docent begint met een korte uitleg over wat we gaan doen tijdens deze drie lessen: dat we dus uiteindelijk toewerken naar een eigen interview in audio, video of tekst. Studenten zullen dat doen in drietallen. Omdat er tijdens deze lessen ook kwetsbare onderwerpen besproken kunnen worden, spreken we duidelijk af dat de klas een veilige omgeving is, we naar elkaar luisteren en verhalen niet met anderen delen.

Docent bespreekt vervolgens waarom nieuws eigenlijk belangrijk is voor jongeren en wat studenten hier in hun dagelijkse leven aan kunnen hebben. Bijvoorbeeld omdat het soms makkelijker is om keuzes te maken als je ergens meer vanaf weet (denk aan de verkiezingen). Aan sommige nieuwsverhalen kan je zelf ook echt iets hebben, bijvoorbeeld als je leest dat je recht hebt op geld.

Meer verdieping over waarom nieuws belangrijk is vind je in het achtergronddocument voor docenten.

Startactiviteit (10 minuten)

In de presentatie vind je drie slides met telkens drie verschillende nieuwsartikelen. Als docent kan je deze vooraf eventueel vervangen voor actuele verhalen. Bespreek met de klas per slide:

- Wat is nieuws voor jou?
- Welk onderwerp spreekt jou het meeste aan en waarom?
- Eventueel welke nieuwsbronnen studenten zelf gebruiken en welk nieuws zij de afgelopen weken voorbij hebben zien komen.

Na de startactiviteit verdelen we de groep in drietallen. Ieder groepje gaat bij elkaar zitten.

Opdracht 1: redactievergadering (20 minuten)

Elke groep kiest of krijgt een eigen onderwerp (zie lijst hieronder voor mogelijke opties). Per groepje wordt 1 student de 'redactiechef' die de vergadering gaat leiden. Studenten gaan per drietal een redactievergadering houden over het thema dat zij gekregen/gekozen hebben [bijv. geld]. Het doel is dat elke groep over een kwartier een onderwerp heeft bedacht, waar ze iemand over kunnen en willen interviewen.

In de presentatie op het digibord zien studenten een aantal vragen die hen zou kunnen helpen om samen onderwerpen te verzinnen. Na 15 minuten gaat de timer af. Studenten hebben dan nog 5 minuten om hun onderwerp in het werkboek (stap 1 t/m 3) op te schrijven, zodat ze er straks makkelijk mee verder kunnen.

Opdracht 2: wie ga je interviewen en hoe? (20 minuten)

Nu elk drietal een onderwerp gekozen heeft, gaan we het nieuwsverhaal verder voorbereiden. Ieder groepje kiest hoe ze hun interview het liefst willen doen: met een podcast, een video of een minimagazine. Op basis van die keuze, kunnen ze de rollen onderling verdelen, zo heeft iedereen straks een duidelijke taak. Dit zijn de rollen:

Podcast

1. Interviewer – voert het gesprek met de geïnterviewde
2. Opnameleider – houdt in de gaten of alles volgens plan verloopt en zorgt dat de audio goed wordt opgenomen
3. Redacteur – schrijft na het interview een inleidende tekst van 5-6 zinnen over de podcast

Video

1. Interviewer – voert het gesprek met de geïnterviewde
2. Opnameleider – houdt in de gaten of alles volgens plan verloopt en zorgt dat de video goed wordt opgenomen
3. Redacteur – schrijft na het interview een inleidende tekst van 5-6 zinnen over de video

Magazine

1. Interviewer – voert het gesprek met de geïnterviewde
2. Schrijver – maakt aantekeningen van het interview en schrijft daarna een inleidende tekst waar het artikel mee begint
3. Fotograaf – maakt meerdere goede foto's die bij het artikel geplaatst kunnen worden

Docent: je kan deze rollen op een etiket schrijven, die studenten op hun kleding kunnen plakken. Stop deze eventueel vooraf al in een paar enveloppen, zodat ze tijdens de les makkelijk uit te delen zijn.

Vervolgens wordt het interview voorbereid: wie gaat elk drietal straks spreken en waarom? Hoe zorgen ze ervoor dat deze persoon tijdens de les ook tijd heeft? Ze mogen elkaar interviewen, een klasgenoot, docent of iemand anders die op school aanwezig kan zijn tijdens de volgende les.

Klassikale afsluiting (5 minuten)

De 'redactiechefs' vertellen kort welk nieuwsverhaal zij gaan maken en wie ze gaan interviewen. De docent noteert welke groepen er waren en wie bij welk onderwerp hoort. Hier gaan we in de volgende les op door.

Over deze les

Tijdsduur: 60 minuten

Mbo-niveau: 2 | 3 | 4

In te zetten bij: Burgerschap | Nederlands | Mediawijsheid

Benodigheden: Presentatie, timer, werkboek, smartphone per groepje

Te leveren product: Een ruwe versie van het interview dat in de volgende les wordt afgemaakt en uitgezonden

Leerdoelen

De student kan:

- Goede vragen formuleren voor een interview
- Zich verdiepen in een nieuwsonderwerp en relevante vragen formuleren
- Een interview houden en een eigen nieuwsverhaal vertellen
- Werken met audiovisuele apparatuur

Beginsituatie: inleiding

Dit is les 2 van 'Studio MBO'. Vorige les heeft iedere groep al een onderwerp gekozen waar ze een eigen nieuwsproductie over gaan maken en bedacht wie ze daarover willen interviewen. Deze les gaan studenten aan de slag als echte journalist en bereiden ze hun productie voor. Ook leren ze hoe je een goed interview kan houden. Zorg dat iedereen weer in dezelfde drietallen in de klas zit.

De docent moet voor de startactiviteit een 'geheim' hebben. Dat mag natuurlijk iets echt zijn, maar je kunt ook iets verzinnen. Denk bijvoorbeeld aan:

Ik heb geen zwemdiploma

Ik heb ooit auditie gedaan voor The Voice of Holland

Ik heb een nacht in de cel doorgebracht

Ik ben groot fan van Justin Bieber

Ik heb weleens gelogen tijdens een sollicitatiegesprek

Ik ben weleens verliefd geweest op een collega

Startactiviteit (10 minuten)

De docent neemt plaats vooraan in het midden van de klas. Hij/zij heeft een opdracht aan de studenten: "Ik heb een geheim. Jullie mogen mij interviewen, ontdek maar wat het is." Studenten mogen om de beurt een vraag stellen. Ze leren zo al gauw dat gesloten vragen stellen bijvoorbeeld niet handig is. In de presentatie zit een slide met gouden interviewtips. De enige vraag die verboden is, is: 'wat is het geheim'.

Is het geheim geraden? Leer studenten dan om door te vragen. Wat willen ze hier nog meer over weten? In de presentatie vind je een slide met doorvraag-vragen.

Opdracht 1: het interview voorbereiden (20 minuten)

Studenten gaan aan de slag met het voorbereiden van het interviewen. Zij bedenken samen met hun groep welke vragen zij straks gaan stellen aan de persoon die ze gaan interviewen. Studenten kunnen deze opschrijven in het werkboek. Hier vinden ze ook extra tips voor vragen die belangrijk zijn. Wanneer studenten klaar zijn met de voorbereiding, mogen ze verder naar opdracht 2.

Opdracht 2: het interview (20 minuten)

Nu gaan we interviewen. Geef studenten het volgende mee:

Zorg dat je de juiste apparatuur hebt voor een video, podcast of magazine. Een podcast opnemen kan je doen met de dictafoon-app op je telefoon, maar bijvoorbeeld ook met CapCut. Studenten die het minimagazine maken kunnen er ook voor kiezen om het interview op te nemen, maar de schrijver maakt altijd aantekeningen.

De opnameleider bij video en podcast kiest waar het interview gehouden wordt. Dit mag in de klas of ergens op een rustige plek op school. Deze student houdt in de gaten of alles goed te zien en te verstaan is. Denk eraan dat je de video en het geluid eerst even test voordat je aan het interview begint. En vergeet niet op opnemen te drukken.

De fotograaf zorgt ervoor dat er voldoende foto's zijn die bij het onderwerp passen.

Probeer het interview in 1x op te nemen, zorg als groep dat je binnen 15 minuten weer terug bent in de klas.

Klassikale afsluiting (5 minuten)

Bespreek met de klas wat zij leuk en wat zij lastig vonden. Leg uit dat we volgende les verder gaan met het afmaken van de nieuwsproductie.

Over deze les

Tijdsduur: 60 minuten

Mbo-niveau: 2 | 3 | 4

In te zetten bij: Burgerschap | Nederlands | Mediawijsheid

Benodigheden: Presentatie, timer, werkboek, smartphone of computer per groepje (afhankelijk van mediavorm)

Te leveren product: Een opzet voor een eigen nieuwsonderwerp

Leerdoelen

De student kan:

- Een eigen journalistieke productie maken
- Samenwerken in een groep
- Reflecteren op het productieproces
- Een mening vormen over verschillende maatschappelijke onderwerpen die aan bod komen

Beginsituatie: inleiding

Dit is les 3 van 'Studio MBO'. Vorige les heeft iedere groep een interview gehouden over het verhaal dat zij willen vertellen. Deze les gaan we dat afmaken en vieren we het resultaat: de uitzending waarin alle interviews bekeken en beluisterd worden.

Begin de les klassikaal, bijvoorbeeld met een gesprek over wat de studenten die week in nieuws en interviews is opgevallen.

Opdracht 1: je interview afmaken (20 minuten)

Vorige les hebben studenten een interview gehouden. Zij krijgen nu eerst nog tijd om hun nieuwsverhaal af te maken. Bij podcast en video heeft de redacteur nu de tijd om het intro te schrijven (zie werkboek), ook is er eventueel ruimte om iets uit het interview opnieuw te doen of de video te monteren als studenten dat willen.

Studenten die een minimagazine maken, kunnen het interview nu op een computer verwerken tot een tekst met foto's. Het wordt een vraag-antwoord interview. Studenten schrijven hun vragen op en noteren daaronder de antwoorden van de geïnterviewde. Dit kan je doen in Word. Vergeet de foto's niet!

Opdracht 2: de uitzending (30 minuten)

Nu iedereen een eigen nieuwsproductie gemaakt heeft, besteden we tijd aan het lezen, luisteren en kijken van de interviews. Bij een kleinere klas is hier ook ruimte om te bespreken wat de klas van het onderwerp vindt en wat hen raakt. Bij een grotere groep zal mogelijk niet iedereen aan de beurt komen, tenzij er extra tijd wordt ingepland.

Klassikale afsluiting (10 minuten)

Besprek met de klas hoe ze het vonden om aan de slag te gaan met hun eigen nieuwsproductie. Hoe ging het? Vond je het leuk? Welk onderwerp van een ander groepje is je het meest opgevallen? En over welk onderwerp zou je nog meer iets te vertellen hebben?